

ÅRSPLAN 2019-20

Hurdal

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

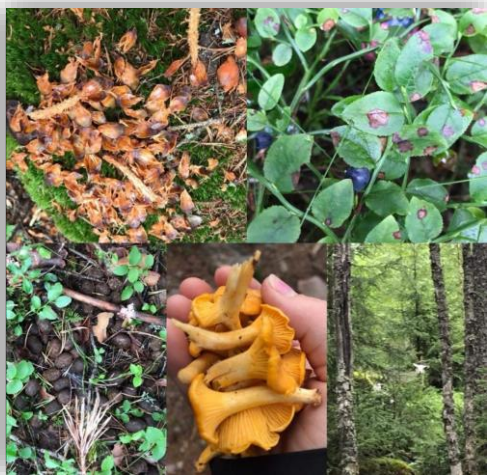
Velkommen til Læringsverkstedet Naturbarnehage Hurdal	4
Barnehagen vår	4
Visjon.....	5
Våre verdier	5
Barnehagens formål og innhold.....	7
Læringsverkstedets pedagogiske konsept	10
Lekende læring, samspill og mestring.....	11
Læringsverkstedets satsningsområde.....	11
Barnehagens satsingsområde 2019- 2020.....	12
Barns medvirkning	13
Samarbeid mellom barnehage og foreldre	13
Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer	13
Overganger	14
Vår pedagogiske virksomhet.....	16
Våre arbeidsmåter	17
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema	19
Barnehagens arbeid med fagområdene.....	20
Tilrettelegging	23
Bakgrunnsdokumenter	24

Velkommen til Læringsverkstedet Naturbarnehage Hurdal

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

Barnehagen åpnet august 2010 og er en barnehage som ligger sentralt og landlig til i Hurdal sentrum. Vi har 4 avdelinger, Humlebo og Bikuben (småbarn) samt Bjørnebo og Revehiet (storbarn). Vi har 7 pedagoger i vår grunnbemanning, samt fagarbeidere, assistenter og sosionom. 2 av våre ansatte studerer til å bli barnehagelærere. Vi er en naturbarnehage hvor alle basene har et hovedfokus på å tilbringe tid utendørs med lek, læring, utforskning og mestring. Vi ønsker at barna skal få utfolde seg utendørs med stort spillerom og la naturens mangfold inspirere barna til nettopp lek, samspill og mestring. Vi ønsker at barna skal bli kjent med hva nærmiljøet og naturen har å by på, samt hvordan vi skal ta vare på naturen og organismene som lever i den.

Barnehagen har tilgang til sin egen lavvo og gapahuk i skogen som brukes flittig. Nytt i år er en gapahuk som ligger rett utenfor gjerdet tilrettelagt i naturen for de yngste barna.

Vi er med i andelslandbruket i Økolandsbyen hvor barna er aktivt med i prosessen med å høste grønnsaker. Vi jobber også temabasert i barnehagen, hvor naturen er i fokus. Naturen tar vi med oss inn i barnehagen og vi utfolder oss kreativt!

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- **Demokrati**

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og få delta. (Rammeplanen, 2017, s. 8)

Vi vektlegger at barnas meninger skal bli tatt på alvor, både verbalt og non-verbalt. Alle skal få ta del i fellesskapet for den de er og respekteres som de er.

- **Mangfold og gjensidig respekt**

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskapet. (Rammeplanen, 2017, s. 9)

Vi bruker hjerteprogrammet som verktøy for å jobbe med mangfold og gjensidig respekt. Hjerteprogrammet er grunnstenen i Læringsverkstedet og skal gjennomsyre alt vi gjør i hverdagen. Vi bruker mangfoldet som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtter, styrker og følger opp barna ut fra deres kulturelle og individuelle forutsetning.

- **Likestilling og likeverd**

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk,

religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. (Rammeplanen, 2017, s.10)

Gode holdninger hos personalet er viktig for å fremme likeverd og likestilling- vi må være bevisst våre holdninger i møte med de rundt oss. Hvert barn skal møtes som subjekt og anerkjennes som et verdifullt menneske.

Vi er bevisst vår rolle for å ivareta hvert enkelt barn og deres behov ved å være tilstede i lek og samspill. Vi fokuserer på å skape en god kultur i barnehagen som gjør at både barna, foreldrene og de ansatte opplever at Læringsverkstedet Hurdal er et godt sted å være! Vi bruker både "Handlingsplan mot mobbing" og hjerteprogrammet i arbeidet for å sikre likestilling og likeverd.

- **Bærekraftig utvikling**

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidig generasjoners mulighet til å dekke sine. (Rammeplanen, 2017 s. 10)

Vi legger til rette for at barna skal få gode naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold. Vi bruker "Grønt flagg" sertifisering som verktøy i vårt arbeid med bærekraftig utvikling. Formålet med Grønt flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring (Fee.no). Vi er opptatt av at barna får i seg sunn mat laget fra bunn hvor vi bruker noe kortreiste råvarer. Vi har andeler i Økolandsbyen og vi vektlegger helse og bevegelse i naturen. Vi tar vare på dyrene rundt oss og har flere fuglekasser og fuglekarnapp hvor både fugler og ekorn trives. I år vil vi ha fokus på kildesortering for å opprettholde miljøsertifiseringen, og for å jobbe med å bli en enda mer bærekraftig barnehage.

- **Livsmestring og helse**

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. (Rammeplanen, 2017, s. 11)

Ved å være en naturbarnehage er vi opptatt av å bruke naturen rundt oss og være i bevegelse. Uterommet skaper en harmoni i barnegruppen hvor de kan oppdage omgivelsene sammen.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål, 3. ledd).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Omsorg

I vår barnehage skal barn oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. De skal møtes av lyttende og engasjerte voksne som viser nærhet og innlevelse. Omsorg har en egenverdi og er nært knyttet til trygghet, oppdragelse og helse, og preger hele barnehagedagen i Læringsverkstedet Naturbarnehage Hurdal.

Det er vårt ansvar at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. I tråd med Rammeplanen (2017) vil vi gjennom arbeidet med omsorg "*støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg*" (s. 20). Den voksnes rolle er å skape gode relasjoner for at hvert enkelt barn føler seg verdifullt og blir den beste utgaven av seg selv.

Lek

Barn leker for lekens egen del. I lek uttrykker barn seg, og får nye erfaringer sammen med andre. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Leken skal være den dominerende pedagogiske aktiviteten i barnehagen. Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring er morsomt.

Vi er opptatt av at barna skal utløse naturlig spontanitet, fantasi, kreativitet og nysgjerrighet. De voksne skal være fysisk og mentalt tilstede for å hjelpe barna dersom de trenger det. Vi skal lytte til barna og legge til rette for den gode leken.

Vi vil være bevisst hvordan vi organiserer rom, tid og lekemateriell som inspirerer til lek. Dette har vi også hatt fokus på året som er gått. Som naturbarnehage fokuserer vi på å bruke naturmaterieell og hvilke muligheter naturen byr på. Naturen kan brukes til det meste, både ute og inne!

Vi deler i smågrupper og har voksne som deltar på barnas premisser. Står barna litt «fast» i leken, har vi voksne som vet å dra leken videre slik at barna opplever mestring og utvikling i seg selv og i leken.

Læring

Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egen initiert og planlagte voksenstyrte aktiviteter. I vår barnehage legger vi vekt på at barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Barn er forskjellige og lærer på ulike måter. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna får bruke hele seg med kropp og sanseapparat. Vårt motto er «La ikke barna være passive mottakere, men aktive deltakere».

Læring skjer på ulike arenaer, både ute og inne. Personalet i Læringsverkstedet Naturbarnehage Hurdal er opptatt av å støtte barns refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem. Vi bruker naturen mye og sørger for at barna kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser. Vi vil sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.

For å sikre at vi fyller kravene som Rammeplanen (2017) stiller, følger vi en progresjonsplan som konkret tar for seg hva man skal igjennom og hva barna skal få erfaring med. Det vil si at vi bruker mye repetisjon og gjentakelse i vårt arbeid.

Danning

Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for allsidig utvikling. I vår barnehage ser vi på barnet som kompetent og ekspert på egne reaksjoner og erfaringer.

Sammen med barna reflekterer vi over situasjoner og hendelser som skjer i og utenfor barnehagen. Vi støtter de i prosessen med å vokse, det å bli sterke individer som er sikre på egen identitet og meninger.

Vi oppmuntrer barna i lek og deres nysgjerrighet. Gjennom barnehagedagen blir barna utfordret på faktorer i et demokrati som bl.a. deling, vente på tur, lytte til hverandre, hjelpe andre og akseptere at det er flere om oppmerksomheten.

Vennskap og fellesskap

Lek og vennskap og opplevelsen av å være en del av dette fellesskapet er viktig for oss. Vi er opptatt av at vi er en barnehage hvor barna får leke på tvers av avdelingene/være med på tur o.l. Lek og vennsksrelasjoner er viktig for barns trivsel og forebygger mobbing i barnehagen. Vi fokuserer på lek, språk, og tilstedeværelse blant voksne. Våre medarbeidere skal være påkoblet, observere, tolke signaler, ha kompetanse om lek, være bevisst sin voksenrolle og opptre slik at det alltid er barna og deres lek som er i fokus. Vi bruker hjerteprogrammet aktivt i arbeidet med lek og vennsksrelasjoner og i forebygging mot mobbing. Vi tar vare på barns unike vennskap fra deres første møte med barnehagen, og ivaretar vennsksrelasjonene gjennom hele barnehageløpet.

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet (Rammeplan, 2017). Gjennom felles prosjekter og fellessamlinger inviterer vi barna til samhandling. Barna skal få oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt, slik at de blir trygge og utvikler egen identitet.

Kommunikasjon og språk

Arbeid med språk har hele tiden vært og er en viktig og prioritert område i barnehagen. Vi bruker språket bevisst og aktivt i hverdagen og vi setter ord på handlinger. Hvordan de voksne møter barna i hverdagsaktiviteter, både verbalt og nonverbalt, er avgjørende for hvilken oppfatning barnet får om seg selv.

Her og nå-opplevelser og naturlig hverdagskommunikasjon krever voksne som er tilstede og er bevisst sitt språk og kommunikasjonsform. Vi vil skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å møte voksne som gir barna både spontane og ustrukturerte lærings situasjoner, men også de mer planlagte og strukturerte situasjoner. Vi skaper et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre. Dette gjør vi blant annet ved å gi litteraturformidling og høytlesing en prioritert plass i det daglige.

Vi har også et godt verktøy i barnehagen som heter "Språkkista". Språkkista er en kiste full av konkrete og materiell som bilder, spill, sanger, rim og regler. Den er utarbeidet av Nina Inseth Bråten og kan brukes i det daglige arbeidet med språkstimulering

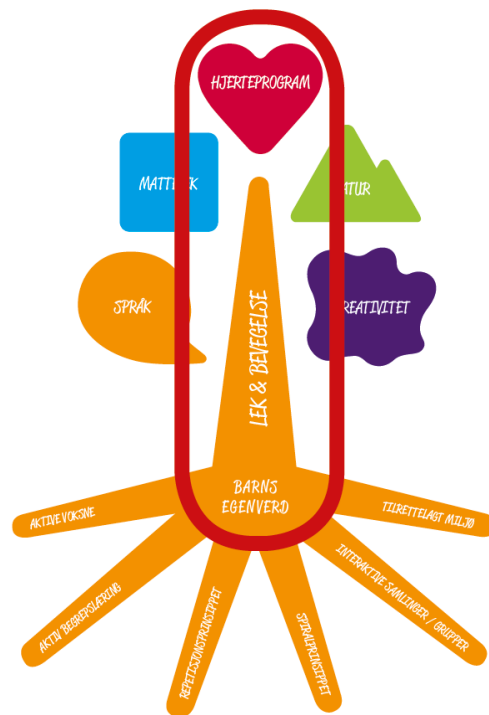
Sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor

Læringsverkstedets pedagogiske konsept

Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Læringsverkstedet har utviklet et pedagogisk konsept som ivaretar dette perspektivet. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Barnehageloven, 2005) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. For oss handler det om å gi barn rom, i både i fysisk og psykisk forstand, for å uttrykke seg sammen med andre. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Lekende læring, samspill og mestring

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreget er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Gjennom varierte aktiviteter både inne og utendørs, tilrettelegger vi for barnas lek og læring. Ved å dele barnegruppa inn i mindre grupper, bruke de ulike verkstedrommene eller ved å ha turgrupper i nærmiljøet og skogen vår rett utenfor, ønsker vi å se og nå hvert enkelt barn. Bevissthet ved bruk av rommet, innredning og tilgjengelighet inne på avdelingen er vi også opptatt av. På denne måten kan vi gi barna det de trenger - både få delta og komme i lek og i samspill med andre. Tilstedeværende voksne som griper fatt i her-og-nåsituasjoner, og bygger videre på barnas innspill, undring og relasjonsbygging, er vi opptatt av. Dette gir læring og opplevelse av mestring for liten og stor. Vi jobber mye med å kunne klare selv, samtidig som personalet følger tett slik at de kan gi oppmuntring, støtte, veiledning og forslag til ulike løsninger da det trengs.

Vi har hatt ulike prosjekter og temaer gjennom året, for eksempel har et tidligere større fugleprosjekt ført til at det ble lagd et fuglekarnapp utenfor et av vinduene våre. Her har vi til enhver tid jevnlig besøk av blant annet både dompap, blåmeis og ekorn, hele året. Ved å henge opp fuglemat og følge med på besøk, vi har telt og blitt kjent med ulike fugler, deres navn og vi har sunget sanger om de i samlingsstund. Tidligere har vi også laget vår egne fuglekasser som henger i skogen ved siden av. Der har det også vært ivrig besøk av småfuglene, som har endt med mange egg og fuglebarn! I år har vi kommet godt i gang med fellessamlinger med alle barna i gymsalen, hvor vi møtes alle en gang i måneden. Med felles sang og dans har vi kommet tettere sammen, med hyggelige stunder sammen. Alt dette bidrar til både kjennskap og fellesskap på tvers av alder og barnegrupper, og er med på å bygge vennskspsrelasjoner og et godt, felles samhold mellom barna i hele barnehagen.

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse

Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Vi skal skape en barnehage det stråler av!

Barnehagens satsingsområde 2019- 2020

Livsmestring og helse

- *Vi vektlegger gode relasjoner og skaper mestringsopplevelser hos hverandre.*

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted hvor barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap (Rammeplanen, 2017)

Vi fokuserer på barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Som tiltak vil vi jobbe mer på tvers i barnehagen, ved å danne ulike lekegrupper. Vi legger til rette for turgrupper på tvers av avdelingene for å forsterke fellesskapsfølelsen i barnehagen, og har månedlige fellessamlinger. Vi vil at barna skal oppleve mestring i relasjon med andre barn og vi voksne er aktive veiledere i både lek, ustrukturerte og strukturerte situasjoner.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3 og §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

For å oppfylle rammeplanens intensjoner krever det at barnehagepersonalet er lydhøre og anerkjennende i sin kommunikasjon med barna.

Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt, forstått og respektert av voksne som er anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle i møte med barnet som individ og barn i grupper. Barn erfarer medvirkning og innflytelse når de får delta aktivt i dialog og samhandling med barn og voksne og deres meninger og innspill bidrar til endring. Gjennom barnesamtaler og intervjuer får barna være med å planlegge og evaluere aktiviteter i barnehagens hverdag.

Vi lytter til barna og tar deres ønsker på alvor. Vi observerer og ser hva barna interesserer seg for. Ved planlegging av tema og prosjektarbeid tar vi utgangspunkt i barnas ideer. De yngste barna har ikke like lett for å uttrykke seg verbalt. Derfor er de på småbarn opptatt av å «lytte» til deres kroppsspråk, se med deres øyne samt inspirere og utfordre barna i nye aktiviteter.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet velger foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU). FAU skal være bindeleddet mellom foreldrene og barnehagen i saker som berører flere enn kun eget barn. FAU skal fremme foreldregruppas fellesinteresser overfor barnehagen og jobbe for et godt og positivt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og barnehagens samarbeidsutvalg.

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Tilvenningsfasen for barna som skal begynne i barnehagen er veldig individuell, men varer som regel fra 3 dager og opptil en uke. Det er viktig å huske at ingen barn er like, og at vaner og trygghet er viktig for en god tilvenning. I Læringsverkstedet er vi opptatt av at barnet og foreldrene skal føle seg velkomne og møte et kompetent og nærværende personale.

Den første dagen er barnet i barnehagen kun kort tid. Mor og/eller far er tilstede og gjerne sammen med barnet hele tiden. Dagen brukes til å bli kjent med avdelingen, de andre barna og personalet.

Mor og/eller far er med barnet også den andre dagen. Barnehagedagen er ganske lik dag en. Dersom vi vurderer det til at barnet kan klare en kort atskillelse fra mor og/eller far, legger vi inn en foreldresamtale med pedagogisk leder denne dagen. I løpet av samtalen ønsker vi å få inn informasjon om barnet, samt å gi informasjon om barnehagen. Denne dagen avsluttes med at barnet spiser mat sammen med de andre. Før dere går hjem for dagen lages det avtale om oppholdet for dag tre sammen med pedagogisk leder. Lengde på oppholdstiden vil variere fra barn til barn og dette avtales individuelt.

Dag tre kommer barnet sammen med mor og/eller far. Den som følger barnet trenger ikke være synlig hele tiden, men må ikke være lenger unna enn at de kan komme raskt tilbake. Dersom ikke foreldresamtalen er gjennomført dag 2, blir dette gjort i dag. Yndlingsleke eller kosedyr som kan gi ekstra trygghet er hjertelig velkommen i barnehagen. Dersom det trengs flere tilvenningsdager enn dette, avtales det i hvert enkelt tilfelle. Målet er at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen for å forebygge at barnet senere føler seg utrygg og engstelig. Vi ønsker også alle barn velkomne før oppstart, slik at de sammen med en foresatt kan bruke tid i barnehagen for å bli kjent, både inne og på uteområdet.

Vi har i et «tilvenningsrom» for foreldre i barnehagen slik at foreldrene har muligheten til å trekke seg tilbake, ta en kopp kaffe eller te, bli kjent med de andre nye foreldrene og samtidig være i umiddelbar nærhet hvis det skulle være noe med barnet i oppstarten.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

I Læringsverkstedet vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

Overgangen fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling er for mange barn og foreldre en milepæl. Ingen barn er like og behovene ved overgangen er derfor individuell. Rutiner, forutsigbarhet og trygghet er viktig for en god tilvenning og noen barn trenger en lengre tilvenning enn andre, men vi har valgt en lang og god tilvenning for alle barna.

Vi starter prosessen med overgang til storbarnsavdeling tidlig på våren, gjerne rett etter påske da vi har gode erfaringer med en lang og god tilvenningsperiode. De ansatte og foreldrene snakker om overgangen på foreldresamtalene på våren og blir enige om hvilke baser barna skal gå på. Deretter starter vi opp med tilvenningsdager 2 dager i uka hvor barna og en voksen fra småbarna er med på stor det meste av dagen og blir kjent med barna, de voksne, avdelingen og våre daglige rutiner og pedagogisk opplegg.

På våren har vi foreldremøte der foreldrene får informasjon om ny avdeling og pedagogene fra små og stor er tilstede. Her gis det rom for å komme med spørsmål og tanker rundt oppstarten på stor avdeling. Vi snakker med foreldrene om hvordan tilvenningen har vært, om opplegget og våre tanker rundt dette.

Fra barnehage til skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

Vi bruker siste året i barnehagen til å forberede barna på en god overgang til skolen. Vi har et stort fokus på at førskoledagen skal inneholde det lille ekstra og være morsom, lærerik, styrke samholdet og samarbeidet i barnegruppa.

Vi tar utgangspunkt i hva skolen ønsker at vi skal jobbe med i forhold til førskolebarna og selvstendighetstrening står i fokus. Vi har møter med skolen hvert år med fokus på gode overganger. Vi besøker skolen flere ganger i løpet av siste året, både ute på lekeplassen men også besøk inne på skolen slik at barna blir best mulig kjente og trygge på den nye omgivelsen. I tråd med rammeplanen så har vi overgangsmøte med skolen for å utveksle kunnskap og informasjon om barnet med skriftlig tillatelse fra foreldrene.

Vi har mange faste begivenheter i løpet av året, som turer til de andre barnehagene i Hurdal, akedag, skidager, rosaruss, avslutningsfest, overnatting i barnehagen og besøk på skolen som styrker samholdet i gruppa og gir barna gode mestringsopplevelser sammen.

Vi lager opplegg ut ifra barnas medvirkning, skolens ønsker og Læringsverkstedets pedagogikk rettet mot de største i barnehagen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

På høsten har vi foreldremøte i førskolegruppa hvor vi informerer om førskolens opplegg og foreldrene får mulighet til å bidra aktivt. Det gis rom for foreldrene og komme med ønsker, tanker og erfaringer rundt skolestarterne og tanker de har rundt skolestart.

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Ved planlegging av det pedagogiske arbeidet i vår barnehage legges rammeplanen, barnehageloven og barnehagens egen årsplan til grunn. Barna er aktive aktører i planleggingen ved at personalet er lyttende og våkne til barnas interesser og behov. Hele personalgruppen deltar aktivt i planleggingen og vi bruker ledermøter, personalmøter, planleggingsdager og avdelingsmøter til dette arbeidet. Dette arbeidet innebærer mål, innhold, organisering og ansvarsfordeling. Evaluering av tidligere utførte planer er viktige i videre planleggingsarbeid og vi bruker denne arbeidsmåten aktivt.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Som dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet i barnehagen benytter personalet seg av dagsrapporter og månedsrapporter, som publiseres for foreldrene på vår nettportal «MyKid». Vi legger også ut bilder til foreldrene på «MyKid». I tillegg har vi en facebook-side, hvor vi legger ut bilder og tekster fra barnehagehverdagen.

Dokumentasjon i form av barns arbeider stilles ut med jevne mellomrom, og er tilgjengelig for foreldrene via barnas egen utstillingsvegg.

Dokumentasjon bruker vi også sammen med barna. Vi ser for eksempel på bilder og snakker om det vi har gjort og vi ser hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Pedagogiske evalueringer som grunnlag for vurdering.

Evaluering og vurdering av det pedagogiske arbeidet gjennomføres jevnlig på individnivå, ledernivå, avdelingsnivå og i barnegruppen. Gjennomgang av utført arbeid gir personalet et innblikk i hva som er oppnådd og hvordan vi kan jobbe videre til det beste for barnegruppen og enkeltbarnet. I samlingsstunden og ved en til en samtaler med barna får personalet et innblikk i barnas egen oppfatning av det arbeidet vi har gjort. På den måten får barna medvirke til endring og videreutvikling av det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Våre arbeidsmåter

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Å styrke barns egenverd er kjernen og utgangspunktet for vårt pedagogiske arbeid.

Dette arbeider vi med på følgende måte:

- Gjennom hele barnehagedagen er vi **aktive voksne** som er deltagende og tilgjengelige. Vi skal ha kompetanse og kunne bedømme om vi er ønsket å være aktivt med i leken eller bare støtte for å få leken til å fungere. Vi setter ord på det vi ser og gjør og dette bidrar til **aktiv begrepslæring**. Barna får erfare det som blir snakket om, noe som gjør det enklere for de å forstå og lære begreper og språk.

- Vi har daglige **samlingsstunder**. Disse samlingene skal være interaktive, dvs. at barna er aktive deltagere og ikke passive mottakere. De skal føle at de er en del av noe. Med andre ord så må vi være aktive voksne som bidrar til et aktivt samspill mellom barn og voksne, der barna kan lære, og utvikle seg gjennom deltagelse.

- I samlingsstunder og andre dagligdagse situasjoner benytter vi oss av **repetisjon og spiralprinsippet**. En setning vi ofte høre er "Gjør det en gang til, les det en gang til", og det gjør vi. Dette er repetisjon og hjelper barna med å oppdage nye detaljer, skaper trygghet og forståelse. Men selv om vi repeterer og barna aldri går lei, så skal de fortsatt merke forskjell på om de er 3 år eller 5 år. Dette gjøres ved at vi bygger videre på det de allerede har mestret, de får utfordringer og strekker seg etter nye mål. Dette gjøres gjennom alle barnehageårene og skaper en spiral med utvikling.

- Repetisjonsprinsippet bruker vi eksempelvis ved å ha samme samling innenfor et fagområde i en hel måned av gangen, videre bruker vi spiralprinsippet, ved at vi bygger på det samme temaet, litt mer utfordrende hver gang. Det kan også gå ut på at vi gjentar et prosjekt som vi føler har vært vellykket, året etter, hvor vi da kan legge til enda flere elementer. Spiralprinsippet sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer.

- **Temaarbeid og prosjektarbeid** er en stor del av hvordan vi arbeider med samlinger. Temaarbeidets innhold utarbeides av barnehagens personal og varer et visst tidsrom. Prosjektarbeidet tar utgangspunkt i barnas initiativ og interesser, og deres undring leder utviklingen av prosjektet.

- **Læringsmiljøet** er også en stor del av vår hverdag og våre samlinger. Læringsverkstedets barnehager er bygget opp med verkstedrom knyttet til de ulike fagområdene. Disse bruker vi aktivt gjennom hele barnehagehverdagen. Her er det ulike konkrete og materialer vi benytter oss av til ulike samlinger. Disse rommene benytter vi også aktivt til å dele i mindre grupper med større fokus på enkeltbarn.

For å sikre at vi fyller de kravene som rammeplanen stiller, utarbeider vi årlig en progresjonsplan som konkret tar for seg hva man skal gjennom og hva barna skal bli kjent med. Denne planen brukes aktivt i alt arbeidet vi gjør. Hver uke er delt opp i fagdager, mandag – mattelek, tirsdag – språk osv, som sørger for at vi kommer igjennom planen og de ulike fagområdene i rammeplanen. Pedagogisk leder veileder de øvrige ansatte på avdeling, slik at alle er med og bidrar og gjennomfører.

Hjerteprogrammet er et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerteprogrammet er selve kjernen og hjertet i Læringsverkstedets pedagogiske arbeid. Det er utviklet for å gi barna mest mulig av positive opplevelser som de skal ha med seg resten av livet. Mye av grunnmuren for omsorg, empati, forståelse og toleranse formes i barneårene. Vi har fokus på at hvert enkelt barn skal få høre og oppleve at de er verdifulle hver eneste dag. Hjerteprogrammet dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn. Fagområdet kropp, bevegelse, mat og helse, samt alle verdiene i barnehagens formålsparagraf dekkes også i arbeidet med Hjerteprogrammet.

Hvert enkelt barn skal få oppleve og erfare at de er unike og verdifulle, og at de har verdi i kraft av å være seg selv. Alle barn i gruppen bidrar på sin egen måte til å skape barnegruppen og fellesskapet som de er en del av i barnehagen.

- Vi styrker barns selvbilde ved å verne om gode relasjoner mellom barna. Når barn leker godt sammen utveksles øyekontakt, nærhet, humor og felles interesse. I slike samspill kjenner barna seg viktige for hverandre og selvfølelsen øker
- Vi legger til rette for at barna kan ha lek i smågrupper slik at de kan få bedre ro til å utdype bekjentskapet seg imellom
- Vi ønsker å gi barna tro på seg selv og andre. Gleden av å strekke seg, klare nye ting og kjenne på mestringsfølelse er en ballast for hele livet. Derfor får barna utfordringer som krever noe av dem, men med støtte og trygghet som gjør at de tør og mestrer.
- Vi ønsker å være gode forbilder for barna i hverdagen

Vi bidrar til og legger til rette for barnas første møte med digitale verktøy, blant annet ved å benytte oss av QR-koder i forskjellige aktivitetsløyper i skogen. Da tar QR-kodene oss med til filmsnutter, bilder og lyder vi sammen kan undre oss over og lære av.

Vi benytter oss daglig av forskjellige digitale verktøy som smarttelefoner, iPad og pc. Barna deltar i bildetaking, utforskning og lek med forskjellige læringsapper, og hvordan benytte internett som en informasjonskanal og oppslagsverk. Barna gjøres også kjent med barnehagens kommunikasjonsportal "MyKid", hvor det legges ut planer, bilder og dagsrapporter, som de og foreldrene kan se hjemmefra.

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder.

Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fagområder sammen til fem fagtemaer. Det bidrar til god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid.

Rammeplanens fagområde *Kropp, bevegelse, mat og helse* er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Hjerterprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerterprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerterprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknikk samt nærmiljø og samfunn. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

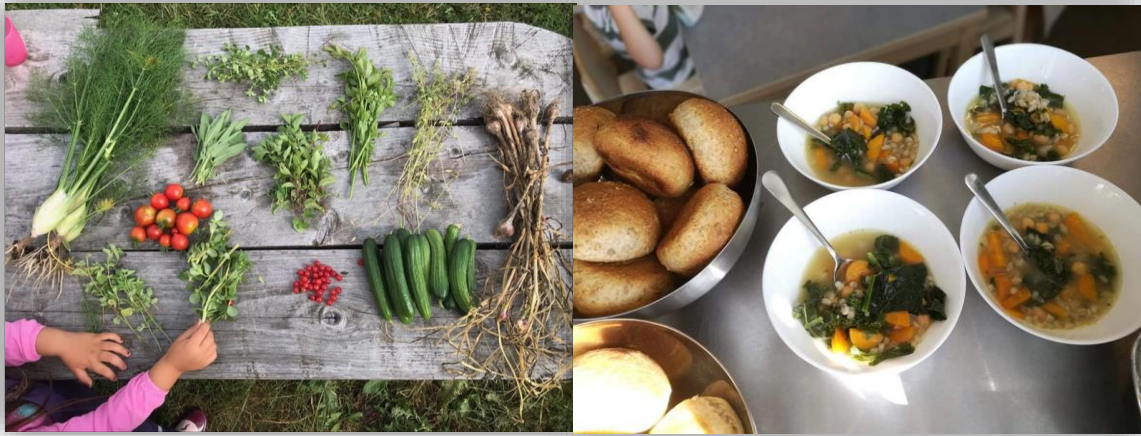
Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagtemaer	1-2 år	3-4 år	Skolestarterne
<p>Språk</p> 	<p>Vi bruker sansene våre i å utforske ulike konkrete</p> <p>Vi er bevisste på å bruke språket i garderobesituasjonen, lek, under måltid osv.</p> <p>Vi bruker sanger med fokus på kroppsbevegelser</p>	<p>Vi formidler bildebøker og andre fortellinger i samlingsstund og i grupper</p> <p>Vi har fokus på regler, rim og sanger</p> <p>Sanseleker</p>	<p>Få kjennskap til første lyden i navnet sitt, og utseende.</p> <p>Skrive sitt eget navn. Lage egne fortelling i gruppe eller enkeltvis.</p> <p>Bruk av rim og regler og høre ord som rimer på hverandre. daglig høytlesning</p>
<p>Natur</p> 	<p>Lage fuglemat og fore fuglene gjennom hele året.</p> <p>Utforske været ute, og oppleve og sette ord på.</p> <p>Månedens eksperiment med naturen</p> <p>Søppelsortering</p>	<p>Vi blir kjent med forskjellige fuglearter, hvilke fugler som bor i området, fuglelyder og hva de spiser</p> <p>Vi tilegner oss kunnskap om hvorfor insekter/dyr/planter har de fargene de har</p> <p>Vi benytter oss av naturens råvarer og lager mat og smaksprøver av dette</p> <p>Vi gir barna erfaring med å tenne bål</p>	<p>vite hvordan man lager fuglemat, hva fuglene spiser og kjenne igjen noen av fuglene i karnappen.</p> <p>Utforske med forstørrelsesglass på insekter.</p> <p>bli miljøbevisste, rydde etter oss i naturen og ha kjennskap til søppelsortering.</p> <p>Være med og tilberede egen mat på bål.</p>

<p>Hjerte</p> 	<p>Vennskap</p> <p>Humør og glede</p>	<p>Selvstendighetstrening: Vi øver på å kle av og på oss, smøre maten selv, gå på do, rydde, etc</p> <p>Vi samtaler og blir kjent med følelsene våre</p> <p>Vi fokuserer på hvordan man er mot hverandre og hvordan være en god venn.</p>	<p>Øve på å stå foran en gruppe og fortelle noe eller vise noe av eget ønske.</p> <p>Selvstendighetstrening i forbindelse med skolestart.</p> <p>Bli venn med egne følelser, takle konflikter og være en god venn</p> <p>Humor i hverdagen, hvordan gjøre andre glade.</p>
<p>Matte</p> 	<p>Såpebobler</p> <p>Bruke matematiske begreper og posisjoner bevisst i hverdagssituasjon</p>	<p>Vi øver på rekkefølge og plassering, motsetninger, størrelser osv.</p> <p>Vi spiller spill og bruker terning</p>	<p>Turbingo - se etter figurer ute i naturen, nærområdet, barnehagen.</p> <p>tall og tallmengde 0-10. – spille brettspill, terningspill og memoryspill. -Telle forlengs og baklengs</p> <p>Rekkefølge på ukedager, måned o.l.</p>
<p>Kreativitet</p> 	<p>Dramatisering av eventyr</p> <p>Vi prøver å male med pensel, svamp og trykk</p> <p>Toving</p>	<p>Vi har fokus på tid til rollelek og utklledning</p> <p>Vi samler naturmaterieell og bruker dett kreativt både ute og inne</p> <p>Vi eksperimenterer med farger og ulike fargekombinasjoner</p>	<p>Samle naturmateriale og bruke det kreativt: spikre, sage, spikke materiale som de selv har funnet.</p> <p>ha kunnskap om fargenavn og hvordan man blander egne farger.</p> <p>ha kunnskap om noen skulpturer/kjente bygninger.</p> <p>varierte kreative oppgaver med ulikt materieell</p>
<p>Lek og bevegelse</p> 	<p>Fysisk miljø på spesielt motorikkrommet gir stort spillerom for fysisk utfoldelse</p> <p>Minirøris</p> <p>Utelek i ulendt terrng</p> <p>Trygge tilgjengelige voksne</p>	<p>Vi har fokus på varierte aktiviteter ute og inne hele året, med kroppslig fokus</p> <p>Vi deltar i matlaging – fra forberedelser til opprydding etter måltidene</p> <p>Vi er med til Økolandsbyen for å høste frå andelslandbruket</p> <p>Vi øver på å være i lek over tid</p>	<p>Gi barna kunnskap om helse, sunn mat og være med i enkel matlaging.</p> <p>Få kunnskap om enkel førstehjelp ved hjelp av opplegg fra Røde Kors</p> <p>Trygg på egen kropp, kunnskap om kroppen og kroppsdelenene.</p> <p>Voksne som legger til rette for varierte fysiske aktiviteter.</p>

Et godt måltid

«Et godt måltid» er Læringsverkstedets matkonsept, som har blitt utviklet i samarbeid med Ryfylkekokken Frode Selvaag og Arne Brimi.

«Et godt måltid» er et gjennomgående satsningsområde i barnehagen vår, noe det også har vært de siste årene, særlig i tråd med fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*, men også alle de andre fagområdene i Rammeplanen spiller en stor rolle.

Vi er opptatt av at barna skal få oppleve og få kjennskap til gode smaker og matretter, norsk kulturarv, og den viktige koblingen mellom mat, natur og helse. Gjennom å være en fullkostbarnehage, som tilbyr alle måltider til barna i barnehagen, har vi desto større mulighet til å påvirke barnas vaner og holdninger til mat for senere i livet.

Rammeplanen (2017) sier at «barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller», og derfor ønsker vi at barna skal få erfare at «Et godt måltid» er mye mer enn mat. Derfor ser vi på måltidet som noen av dagens høydepunkt i barnehagen, og en arena for deltakelse og pedagogisk aktivitet, som også fører til økt sosial kompetanse og forebygging av mobbing. Måltidet skal alltid være et sted for samtale, ro og fellesskap i barnehagen, med voksne som rollemodeller til stede.

For å gi barna erfaring med hvordan maten kommer på bordet, og for at vi skal få nyte av gode, kortreiste, økologiske råvarer, er barnehagen med i Andelslandbruket i Hurdal Økolandsby. Dette innebærer at vi hver uke drar med en barnegruppe for å arbeide i åkeren, og for å høste grønnsaker som tas med tilbake til barnehagen. Som naturbarnehage har vi også fokus på å benytte oss av naturens spisskammer, og vi plukker gjerne bær og spiselige planter som vi utforsker og bruker i ulike retter sammen med barna. Vi legger til rette for at alle måltider skal kunne lages og nytes utendørs, med bålpanne i lavvo, bålpluss og stormkjøkken til de forskjellige turmålene våre.

Gjennom målrettet arbeid med «Et godt måltid» i vår barnehage, har vi også blitt miljøsertifisert gjennom Grønt flagg, som er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager og skoler. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring (fee.no), noe vi er stolte av å være en del av. Vi har også arbeidet med bevegelse og helsefremmende aktiviteter, og vil i år ha fokus på kildesortering for å opprettholde miljøsertifiseringen, og for å jobbe med å bli en enda mer bærekraftig barnehage.

For å sikre at vi oppnår det vi ønsker gjennom arbeidet med «Et godt måltid», både med de små og store barna, har vi en engasjert matansvarlig i barnehagen vår; Cecilie Lund Johansen. Hun har også en kostholdsveilederutdanning.

Vår pedagogikk og Læringsvennene

«Et godt måltid» bygger på fagtemaene i Læringsverkstedets pedagogikk:

Språk. Rime-Rolf hjelper til å lære begreper på kjøkkenutstyr, råvarer, dekketøy mm!

Mattelek. Telle-Tariq kan masse om mål, vekt, telling, eksperimentering, smaking og utforskning. Han kan hjelpe til masse i matlagingen!

Hjerteprogrammet. Hjertrud er med å skape den gode måltidsituasjonen med fellesskap og tilhørighet. Hun hjelper barna med å mestre, lærer bort «bordskikk» og bidrar til opplevelse av ro og nytelse under et måltid.

Natur. Ute-Mons vet hvordan man tenner bål og han kan også alle bålreglene! Hvilke matvarer finner man i naturen? Hva betyr det å høste av naturen? Hvor kommer maten fra? Ute-Mons kan hjelpe til!

Kreativitet. Farge-Paletta er en mester til å gjøre hverdagene og måltidene til en fest; dekke fine bord, brette servietter, lage flotte invitasjoner.

www.laringsverkstedet.no

Tilrettelegging

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling. I arbeid med inkluderende fellesskap, har vi stort fokus på sosialkompetanse fra start på småbarnsavdeling til de begynner på skolen. Barnehagen samarbeider med de eksterne tjenester i kommunen som PPT og Familiens hus og tilbyr veiledning og tilrettelegging ved behov.

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2005)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)